

- עלי מרפא
- שער הגליון
- יין הנגרי
- למעשה
- בני היכלא
- דרכי נועם
- טעם גן עדן
- כוכבי אור
- עומק הפרשה
- חנוך לניער
- שאל בני
- הלכה פסוקה

- עדיין ה' איתך
- החכמה האמיתית תחיה
- פרנסה של חמים
- התחדשות בהילולת מוהר"ת
- צעקתי ונשמעתי
- התורה הזמנית:
- לכלי להסתכל על כבוד עצמו
- תמימות ופשיטות
- דף אחד של רוח חיים
- סבלנות
- הרחמנות של מוהר"ת
- טעם הגן עדן של השר"ת
- עשרה בטבת שחל בערש"ק

גליון שבועי למבקשי התרופה והעצה לעובדא למעשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

עלי מרפא

רבי נתן מדבר אליך!

שום חושך לא יכול להסתיר אור כזה

יום ג' וישב ת"ג... גם עתה אהרן צריך להזהיר עצמך מחדש שהיה רבי בעולם ואורו זורח ומאיר מחדש בכל יום גם עתה וכן לדורות שפמאיר בכל אחד בכל מקום שהוא הארת בן ותלמיד. לידע ולהודיע לכל אחד בכל עת פי עדין ה' עמך ואתך ואצלך פי מלא כל הארץ כבודו. ואיהו ממלא כל עולמן וסובב כל עולמן ולית אתר פניו מנה... ואין שום חושך ותהום תחתיות שיוכל להסתיר אור כזה מה שפמאיר בנו בכל אחד ואחד בכל עת בכל מקום שהוא בדרכי עצות עמוקות שלו שאין אנו יודעים כלל, והוא גמר ויגמר פי לא יזנה לעולם ה'...

ועתה חכם בני ושמח לבי ותבין מרחוק הרמזים שיש בים התכונה. פי זה הים גדול ורחב ימים וכו'. ותהיה לבלי להיות שלימלניק חס ושלום, ואם אהרן כמו שאהרן פעיניך אף על פי בו אצל השם יתברך יקר מאד כל תנועה טובה וכל העתקה והזהר כל שהוא מרע לטוב. אוד נא פגבר חלציק פי יש לנו על מי להשגן תהלה לאל... יתר מזה אין פנאי להאריך. פי אור בקר ממשמש לבוא. ובאור בקר ירוח שמש שהוא אור האמת והחסד המאיר מאין סוף עד אין תכלית שהוא פחיתת אור נר חנכה.

השם יתברך יתנו להכלל אור חנכה עדי נדבה שפאירו עלינו המוקמים של הצדיק האמת... אשורינו אשורינו שרצנו לידע רמזים מאורות נשגבות פאלו שהם מחיין אותנו עתה גם עתה וכו' אנו רואים עין בעין פי עדין ה' אהנו פי לו חפץ ה' להקיינו וכו' לא השקייענו את כל אלה וכו'. דברי אביה המצפה לישועה. נתן מברסלב.

חק ולא יעבור

יום	יום לחודש	ליקוטי קמא	ליקוטי הלקות ח"ה	משה ברוך ח"ב	דף היומי בבא קמא	ליקוטי תפילות ח"ב
שבת	ד	מג.	קמא	קמא	מד	רב גר
א	ה	מג.	קמא	קמא	מה	דרה
ב	ו	מה.	קמא	קמא	מו	דר ח
ג	ז	מה.	קמא	קמא	מו	דר ט
ד	ח	מה.	קמא	קמא	מז	יריא
ה	ט	מה.	קמא	קמא	מט	ריב ריג
ו	י	מו.	קמא	קמא	נ	ריד רטו

עיון התורה הזמנית: ליקוטי מוהר"ן תניינא סימן י"ב

אור מול אור

בחנוכה הדלקנו אור, אבל לא כדי לגרש את החושך אלא את האור, המדומה המזויף המטעה והמתעה.

מי ששכלו בינוני ומעלה, יודע בפרוטרוט ממה מורכב מול רע. אמנם לא תמיד קל להוכיח, לעצמנו ולעולם, מיהו הטוב ומיהו הרע, מי מייצג את האור ומי את החושך, אבל לפחות מוסכם שהאור והחושך הם משני עברי המתרס. מה עושים כאשר המאבק הוא של אור מול אור, ושל טוב מול טוב? ... ובכן, זו כבר משימה מורכבת בהרבה.

סיימנו כעת את ימי החנוכה, וזה הזמן לראות מה קבלנו, ומה הולך ללוות אותנו הלאה במסע החיים. בחנוכה הדלקנו אור, אבל לא כדי לגרש את החושך אלא את האור, המדומה המזויף המטעה והמתעה. מדובר במאבק לא פשוט בכלל, ואנו זקוקים לו היום יותר מתמיד, בכל יום ובכל פרט, על כל צעד ושעל.

תרבות של אור

אין לנו עסק עם היוונים. כבר שנים שמלכות יון איננה קיימת, וכל שנותר ממנה זאת מדינה שולית וזניחה, שצריך לקרות אירוע דרמטי במיוחד כדי שמישהו יאזכר אותה. אבל, יש לנו בהחלט עסק עם תרבות יוון. ישנם תרבויות של רוע וחושך, תרבות אדום למשל. במשך אלפי שנים, סבל עם ישראל מרורים מבני עשיו, שסרקו את בשרינו במסרוקות של ברזל, ושפכו את דמינו כמים. בדור האחרון, הם העבירו את השרביט לישמעאל, שעושה את אותה עבודה כמעט באותו סגנון, ושוטף את העולם בשנאה גלויה כלפי המושג יהודי.

תרבות יוון היא משהו אחר לגמרי. לא מדובר בתרבות של רוע, שנאה, רדיפה ורציחה. ההיפך. מדובר בתרבות שכל כולה אור. היא מלאת חיובים, צבע, מתיקות, וכל הטוב שבעולם. וזו כבר בעיה. כי מול חושך אפשר להתגונן, ולפעמים גם להילחם. אבל מול אור, מה אפשר לעשות. קודם כל מי אמר בכלל שצריך להאבק בו. ושנית, נניח שצריך, אבל איך.

בעשרות השנים האחרונות, אנחנו חיים בתוך מציאות חדשה ומתרחבת, שבו התרבות המערבית הולכת וכובשת את העולם. העולם נהיה הרבה יותר משוכלל, נוח ונעים, מלא בצבע ובשפע מכל הסוגים. הכל קרוב, נגיש, זמין ומזמין. לכאורה ימות המשיח, לפחות כמו ימי מלכות שלמה ואילו אפילו יותר. מי היה יכול לחלום לפני מאה שנה, קל וחומר לפני חמש מאות, על עולם נפלא שכזה.

ולא רק בחיצוניות, אלא גם בידע. כל ילד ונער, יודעים היום דברים שבעבר ספק אם חכמים גדולים ידעו. כל

” מול חושך אפשר להתגונן, ולפעמים גם להילחם. אבל מול אור, מה אפשר לעשות. קודם כל מי אמר בכלל שצריך להאבק בו.

כאלו בעבר!?

לנצח את האור

יש רק בעיה אחת, שולית. והיא: שהעולם נהיה פחות מאושר... המחלות הכי נפוצות כיום, הן הדיכאון והחרדה. והתרופה הנרכשת ביותר, אחרי אקמול, היא כדורים נוגדי דיכאון וחרדה. האם אין זה הפלא השמיני בתבל? עולם כל כך מלא בטוב, היה אמור לעשות אותנו 'יותר' מאושרים, בוודאי לא 'פחות'...

ההסבר הוא פשוט. כל הצבע והאור שתרבות יוון מספקת ובשפע, איננו אלא מעטפת. היא יכולה להיות נפלאה, אם היא מכילה בתוכה תוכן, ערכים, מטרה ותכלית. אם איננה כזאת, לא רק שאינה מועילה, אלא ככל שהיא משוכללת יותר, היא מאפשרת לנו לחוש עוד יותר כמה אנו חלולים וחסרי תוכן, ומביאה אותנו להיות עוד יותר עצובים.

אין בעיה באור, צריך רק שהוא יאיר... והאור של יוון, לא רק שאינו מאיר אלא מחשיך. הוא מסנוור, צבעוני, מגרה ומרגש, אבל בשורה תחתונה עושה חושך בלב, ומותיר אחריו טעם מר. לעומתו, נר קטן של חנוכה, שמכיל תוכן ופשוט, עושה את הפעולה הכל-כך מתבקשת: הוא מאיר! גם אם קצת, אבל הוא מאיר.

נר חנוכה מספר לנו שמאחורי כל הטוב והשפע הזה שיש בעולם, יש בורא. והוא מנהיג את העולם עם מטרה ותכלית. ועוד משהו: הוא טוב ורחמן ואוהב וקרוב, לכל יהודי ובכל מצב; אפילו בחושך, ואפילו למטה. אצלך בבית ובמיטה. את, איזה אור, איזה חום בלב, נותן הנר הקטן הזה. ומעט של האור הזה, דוחה הרבה מהאור המדומה. ע"פ לקו"ה הל' ת"ב ותענית ד'

פרנסה בלי צרות

מוהרנ"ת ז"ל היה לו פידוע הרבה שעורים קבועים מחצות לילה עד למחרת בערב היום, בין השעורים היה אומר "יום תהלים" לגמור התהלים בכל שבווע, ובימי תשובה וספירה ושוכב"ם וכיוצא היה מוסיף עוד מזמורים, על פי מה שכתב רבנו ז"ל בלקוטי מוהר"ן תנינא סימן ע"ג שתהלים מסגל לתשובה וכו' עין שם קצת באריכות גדל מעלת אמירת תהלים. (שמעתי מר' לוי יצחק)

מוהרנ"ת ז"ל במכתביו בספר עלים לתרופה תחלת שנת תקצ"א מתאר כמה פעמים נוראות המחלה שנקרא "חלירע" רחמנא לצלו. וכתב שם במכתב ל"ד: והנה זה יותר מב' שבועות אשר בערה אש ה' בכמה וכמה נפשות הקדושות שנעדרו הרבה באלו הימים הפעמים, המקום ירחם ויאמר למלאך הרף וכו'. עין שם בכמה מכתבים מהמחלה הנוראה הזאת.

והנה בתקופה הזאת, ארע בליל שבת אחד בשעת הסעודה, כשהגיע מוהרנ"ת ז"ל לומר בתפלת "ויהי רענא" - "ויזמין ויתייבב לנא מזונא ופרנסתא טבתא בלי צרה ונקתא וכו'", באמירתו זאת התלהב מאד מוהרנ"ת וחזר כמה פעמים על המלים האלה בהתעוררות רבה שלא פדרכו, ופרץ בבכי ובדמעות שלישי, ונבהלו היושבים בשלחן ולא הבינו מה קרה לו, עד שנגרע והסביר בספורו שבשבוע זאת רצו אליו הרבה אנשים עם פדיונות להתפצל עליהם על המחלה הנוראה הזאת אשר נגע בביתם רחמנא לצלו, ולאזורה היה לו מזה פרנסה טובה וצריך לשמח על זה, אבל איך לא תבכה נפשי על פרנסה קזאת הנביה על צרות ישראל וסבל ישראלים רחמנא לצלו, ועל פן לא היה יכול להתאפק מלבנות על צרות ודמעות ישראל ממחלת החלירע רחמנא לצלו וישאר ישראלים הממציאים לו פרנסה מהפדיונות, ולכן השתפך נפשו בבכי על זה, ובקש מהקדוש ברוך הוא הן ומפרנס במלים אלו: "ויזמין ויתייבב לנא מזונא ופרנסתא טבתא בלי צרה ונקתא" וחזר על זה כמה פעמים, הינו שהישם ויתברך. זמין לו פרנסה טובה פשהיא בלי צרה ונקתא, הינו בלי צרות ורעות ישראל שצריכים להביא לו פדיונות וצדקות להמיתקם ולבטל הגזרות שפגה תהיה פרנסתו, ועל זה באה תפלתו ובקשתו שלא יצטרך בכלל לפרנסות אלה, ושלא יצטרך ישראל לסבל צרות ויסורים חלילה בגלל פרנסתו. (שמעתי מר' יצחק מאיר קורמן ומר' לוי יצחק ומר' אליהו חיים ז"ל).

הילולת מוהרנ"ת

הראשון היה לפני החטא - שם המקום הטבעי ביותר של האדם.

-ג-

כל מה שאדם עובר כאן בעולם הוא רק מחמת סיבה אחת, שאינו מוצא את מקומו הטבעי, אין אחד בעולם שיכול לומר שהוא חי בסביבתו הטבעית שהיה חפץ בה, משפחה, קהילה, סביבת עבודה, מקום מגורים וכו', תמיד האדם מחפש את מקומו, וכל זאת משום שעולם העשייה שייך לחיות ובהמות, ורק הם מוצאים מקומם כאן בעולם, ואילו המקום הטבעי של האדם הוא אצל השי"ת (עין ליקו"ה ציצית ג') - ועל כן ליקוטי הלכות הוא הספר שיש בכוחו להחזיר את האדם אל המקום ההוא - 'הגן עדן של השי"ת' - בספר ליקוטי הלכות יכול הלומד להרגיש מכל מקום ומכל מצב שהוא חוזר אל מקומו הטבעי - אל השי"ת.

-ד-

אל יטעה האדם שהגן עדן נמצא בעולמות העליונים, לא כן הדבר, הגן עדן נמצא כאן בעולם הזה! אלא שיש להט החרב המתהפכת - בלבול המוחין שמתהפך מצד אל צד שאינה מניחה לאדם לחזור להכיר את השי"ת. 'גן עדן' זה המוחין והדעת של האדם, באיזה משפכים הוא רואה את העולם.

אין הכוונה לברוח מהחיים ולהתנתק אל מקום של 'אורות', אלא אדרבא מקום של יישוב הדעת איך לחיות כאן בעולם, הן בעליות והן בירידות, לזכור מהשי"ת בכל תנועותיו ועסקיו.

לקראת הילולת של מורינו הר"ר נתן מברסלב זיע"א - חיזוק ללימוד ספרו הגדול ליקוטי הלכות

-א-

מוהרנ"ת השאיר לנו ספר נורא בשם 'ליקוטי הלכות' - וכפי שהעיד בעצמו ואמר 'הספר הקדוש הזה הוא 'הגן עדן של השי"ת'. אין לנו מושג מה הכוונה בהגדרה זו, אך דבר אחד ברור, שכל הלומד היטב ליקוטי הלכות, רואה שהמחבר לא הגזים בשום מילה שיצא מפיו, למרות שמתנגדיו ניסו לומר עליו שהוא נוטה להגזים בלשונותיו. ולפעמים גם לנו כתלמידיו נדמה לפעמים שר' נתן אוהב להשתפך בלשונות גבוהים מחמת רוב התלהבותו, אך כל מי שמתעמק בדבריו הקדושים רואה איך התכוון ממש לכל מילה שלו, וכל תיבה שהוציא מפיו או מקולמוסו שקולה ומכוונת מאוד מאוד.

ומי שיזכור מילים אלו בתמימות השספר ליקוטי הלכות הוא 'הגן עדן של השי"ת', ויתבונן במשמעותן של מילים אלו, יתן לו הדבר התעוררות גדול מאוד ללמוד את הספר הקדוש הזה יום יום.

-ב-

אין לנו באמת מושג מה כולל מילים אלו 'הגן עדן של השי"ת' - אך בפשטות מה שעיינו רואות שהספר הזה מחזיר את הלומד אל 'הגן עדן'.

גן עדן הוא לא רק בשם המושאל, כדרך העולם המכנים כל דבר שנהנים ממנו בשם 'גן עדן', משמעות המילה 'גן עדן' הוא כפשוטו, לחזור אל אותו מקום בו אדם

נצור לשונך הלכות לשון הרע

בכלל איסור קבלת לשון הרע הוא, אם כתוצאה מהשמיעה הוא שונא אותו על מה שעשה. או מתנקם בו ומזיק לו עבור אותה המעשה. וכן אם עקב שמיעה זו אינו רוצה לגמול עמו חסדים שכל ישראל חייבים זה לזה, כגון: השבת אבידה, צדקה, הלוואה, ביקור חולים, גמילות חסדים וכדו'.

עני שהיה מוחזק בעיני אנשי העיר כעני, ושמע עליו שאינו עני, ובגלל זה הוא מפסיק לתת לו צדקה, עבר על קבלת לשה"ר. אמנם יחקור מה האמת, ואם יתברר שאינו עני, מותר לפטור עצמו מלתת לו צדקה.

גם באופנים שמותר לדבר ולשמוע לתועלת כמו שית', אין שום היתר לקבל מה ששמע, כי התועלת היא רק שידע השומע להזהר מהנזק והגנבה וכדו', אך לא לקבל הדברים בהחלטיות שאכן הוא כן. רק לחשש בלבד. (קיצור הל' לשה"ר פ"א סעיף א, ב.)

ובעונותינו הרבים מחמת המחלוקת ושנאת חנם שבא על ידי התגברות השקר של העכו"ם והספרא אחרא שנתערב בישראל על ידי זה אריכות הגלות: ליקוטי הלכות, גניבה ה, לב

הליכות

שיחות ומנהגים

יצר טוב ויצר הרע

דומה יצר הרע פהר מופש: דבר פעם מוהרנ"ת עם אנשי טלומנו ובאמצע דבריו פרץ בבכי על עצם וגדל פה היצר הרע שנתנו ליצר הרע פה גדול מלמעלה, שיכול לצוד ברשתו כל אחד ואחד, גדול כקטן, ואפילו את הגדולים במעלה יש לו עצות היצר לתפסם ברשתו ובמציאותו. ואין שום עצה ואין תבונה להציל מחו הגדול, רק לעצק ולזעק ולהתפצל הרבה לה:

רבנו אמר: "קשה וקבד על מלאך הפנות להמית לבדו את כל בני העולם בגשמיית ובריתנית, ובכן העמיד לו עוזרים בכל מקום: הרופאים להמית בגשמיית, והמפורסמים של שקר להמית ברוחנית".

רבנו אמר: "מיט ביין פועל'ט מען נישט, טאמער פועל'ט מען אמאל יא מיט ביין, וואלט מען דאס מאל מיט גוטן, גיכער געפועל'ט" - "עם פעם לא מצליחים לפעול, וגם הם מצליחים פעם בדרך זה, אזי היו מצליחים בפעם הזאת מהר יותר אם היו פועלים בטוב". (שיח שרפי קודש)

על הגמרא (חגיגה ה'): "האי צורבא מרבנן דמעביד במיליה מוסקינא ליה". יקשה רבנו: וכי מלאך הפנות אוהב את התלמיד חכם, עד שמוסיף לתלמיד חכם שנים? ותרו: כי הנה אמרו חז"ל (ימוא לח): "פיון שעבדו רב שנותיו של אדם ולא חטא, מבטח הוא שלא יחטא עוד". על פן מוסיף לו מלאך הפנות והיצר הרע שנטאותו את התלמיד חכם, עוד שנים על שנותיו, כדי שלא יהיו רב שנותיו לאל חטא, כדי שישל עוד להחטיאו".

רבנו אמר: "דער יצר הרע פון איין ערליכן יודן איז איין דבאק" - "היצר הרע של הכשרים הוא דבאק".

רבנו אמר: "דער יצר הרע האט פיינט איין ערליכן יודן טשעפעט ער אים צו איין שגעוון" - "יצר הרע שונא יהודי כשה, על פן מדבוק הוא לו איזה שגעון רחמנא לצלו".

לענו שאמרו הכמינו ז"ל (סוכה ב'): "צדיקים נדמה להם יצר הרע כהר, ורשעים נדמה להם כחוש השערה". אמר מוהרנ"ת, שהאמת הוא עם הצדיקים, אלא הרשעים מחמת שלא עמדו בגסיון, על פן נדמה להם כחוש השערה, אולם אליבא דאמת

כשוועקים - נושעים

בסוף תקופת שלטון המנדט הבריטי בארץ הקודש, ידעה ירושלים עיר הקודש תהפוכות רבות. תנועות שונות קמו ושמו להן למטרה להתנער מעול השלטון האנגלי, ואילו אלה האחרונים הכבירו עולם, היו מטילים 'עוצר' מפעם לפעם ועוקבים בשבע עיניים אחרי כל עובר ושב.

בתנאים שכאלו, לא תמיד יכלו חסידי ברסלב בעיר העתיקה לצאת כמנהגם אל מחוץ לישוב ולהתבודד בינם לבין קונם בהרים ובשדות.

ממעמקים קראתיך.

מערת צדקיהו כיום

מכאן, פוחתים והולכים. נרות לא היו להם, וגם אוכל ומים לא הביאו עמם, כיון שלא שיערו שיתעכבו במקום. הם ידעו כי גם אם יקראו בכל כוחם לעזרה, זעקותיהם לא ישמעו בחוץ. לבהלה. ואז, לאחר שעות ארוכות שסבבו סחור סחור בסעיפי המערה הענקית, נעמד החסיד רבי יונה לבל וקרא אל בני החבורה: "חברים יקרים ואהובים, ניסונו כל שביכולתנו. עתה נותר לנו רק דבר אחד - לזעוק אל השם יתברך. מלבדו - איש לא יעזור לנו!"

האות ניתן, ובבת אחת פרצו מפיות כולם שאגות נוראות ומחרידות לב. ביני לביני נשמעו מפיהם פסוקים שונים של זעקה לה', שמות הצדיקים, ולאחר מכן - 'תיקון הכללי'.

כעבור שעה של זעקות ובכיות, פתח רבי יונה בקריאה מהדהדת: "שמע ישראל ה' אלוקינו ה' אחד" - - אך סיים את זעקתו, קראו כולם אחריו קריאת 'שמע ישראל'. כסבורים שכאן יסיימו את חייהם. הילדים הרכים פרצו בבכי מר.

כרבע שעה לפני שקיעת החמה נשמע פתאום קולו של אחד מבני החבורה: "נהנה! הנה! מצאתי את הפתח, בואו לכאן מהר, בטרם תשקע השמש!"

אלא, שעקב הריחוק ממנו לא הצליחו להגיע אליו. הם סבבו וסבבו וכשכל העת הוא מרים קולו כדי שיוכלו למוצאו. עד שבסופו של דבר עלה בידם להגיע למקום שבו עמד. כשהגיעו אליו, התחילו לרקוד ולשמוח בכל עוז כשבפיהם שירי הודיה לה' על שהוציאם ממעמקים.

מתוך שמחה והתרגשות על הנס שהתרחש להם, נעמדו להתפלל מנחה בקולי קולות, מעומקא דליבא.

החסיד רבי יעקב מלמד שהיה שם בעת מעשה, סיפר שהיו בקרב החבורה כאלו שלא האמינו שייצאו חיים מהמקום הזה, כיוון ששמועות התהלכו על אנשים שנכנסו למערה ונעלמו עקבותיהם.

אבל חז"ל כבר אמרו: "אפילו חרב חדה מונחת על צווארו של אדם, אל ימנע עצמו מן הרחמים", ואכן נתקיים בהם הכתוב: "ויצעקו אל ה' בצר להם - וממצוקותיהם יוציאם".

(ע"פ 'אוצר נתמני' להרה"ח ר' נחמן בורשטיין זצ"ל, בשם רבי יעקב מלמד זצ"ל)

דרכי נועם

חיפוש אור הצדיק בתורתו הקדושה

ביאורים על לקוטי מוהר"ן ח"ב סי' י"ב - [ג]

ע"פ שיעורי הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א

כְּשֶׁאָדָם הוֹלֵךְ אַחַר שִׁבְלוֹ וְחֻמְתּוֹ, יוֹכֵל לִפְלֹ בְּטַעוּתָיו וּמְשׁוּלוֹת רַבִּים, וְלִבּוֹ לִיְדֵי רַעוּת גְּדוּלוֹת, חֵם וְשִׁלּוּם. וַיֵּשׁ שִׁקְלָקְלוֹ הַרְבֵּה, מִגִּוֶן הַרְשָׁעִים הַגְּדוּלִים מְאֹד הַמְפַרְסְמִים, שֶׁהִטְעוּ אֶת הָעוֹלָם, וְהִפְלִי הָיָה עַל יְדֵי חֻמְתָּם וְשִׁבְלָם. וְעִקְרֵי הַיְהוּדוּת הוּא רַק לִיְלֶכֶת בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת, בְּלֵי שׁוּם חֻמְמוֹת, וְלִהְסַחֵכֵל בְּכָל דָּבָר שֶׁעוֹשֶׂה, שִׁיְהִיָּה שֵׁם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְלִבְלֵי לְהַשְׁגִּיחַ כָּלֵל עַל כְּבוֹד עֲצֻמוֹ. רַק אִם יֵשׁ בְּזוֹה כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲשֶׂה, וְאִם לֹא לֹא, וְאִזִּי בּוֹדָאִי לֹא יִפְשַׁל לְעוֹלָם. וְאִפְלוּ כְּשֶׁנּוֹפֵל, חֵם וְשִׁלּוּם, לְסַפְקוֹת, וַיֵּשׁ שִׁנְפִּילְתּוֹ גְּדוּלָה מְאֹד, רַחֲמָנָא לְאַלְפֵינוּ, שֶׁנּוֹפֵל לְסַפְקוֹת וְהַרְהוּרִים, וּמִזֶּה הָרַח אַחַר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֵיךְ עַל פִּי כֵן הַנְּפִילָה וְהַיְהוּדָה הִיא תְּכֵלֶת הָעֲלִיָּה:

תמימות ופשיטות

רבינו מלמד אותנו את עוצם הסכנה כשאדם הולך אחר שכלו וחכמתו שעי"ז יכול ליפול מאוד מאוד, כי עיקר היהדות הוא רק לילך בתמימות ופשיטות בלי שום חכמות, ולהסתכל בכל דבר שעושה אם יש שם השי"ת, ולא להשגיח כלל על כבוד עצמו רק אחר כבוד השי"ת. ואמנם גם בעניין זה עצמו יכול האדם לילך אחר שכלו וחכמתו וליפול בטעותים ומכשולות רבים, כפי שיש שחושבים בטעות שתמימות ופשיטות הוא לא לחשוב שום מחשבה של חכמה ושכל, אבל באמת כבר לימדנו רבינו שיעקר עבודת איש הישראלי הוא להסתכל בשכל של כל דבר, וכן בהרבה מאוד מאמרים מבורא עוצם מעלת השכל והדעת, וגם המאמר הזה עצמו הוא אור עצום של דעת, אבל באמת רבינו מברר במילים ספורות את שורש העניין שיעקר הסכנה הוא כשהולך אחר שכלו וחכמתו שלו, שהיא היפך התמימות והפשיטות, כי היסוד צריך להיות ההליכה בדרכי התמימות ולאפש בכל דבר שיהיה שם השי"ת ולהרבות כבודו.

הצלחה אמיתית

כי על פי רוב עיקר התרחקות האדם מעבודת ה', הוא מחמת שנדמה לו שאינו מצליח בזה כרצונו, ולכן מתרחק ונופל, עד שיש שנפלו מחמת זה לנפילות גדולות מאוד רחמנא ליצלן, אבל כל הרגשות אלו הם רק מחמת שהאדם הולך אחר שכלו וחכמתו, כי באמת אין האדם יודע כלל מהו "הצלחה" בעבודת ה', כי באמת כל נקודה קטנה של תורה ומצוות היא הצלחה עצומה ונוראה שאין לשער ואין לתאר, [וכלשונו רבינו בספר המידות (ערך לימוד אות י) 'כל ידיעה במשפטי התורה, הן מצוות שבין אדם לחברו הן מצוות שבין אדם לקונו, הידיעה הזאת בעצמה היא הצלחת הנפש', וכך הוא גם כמובן בכל נקודה של תפילה ושאר חלקי העבודה וכפי שמאריך מוהר"ן בהרבה מקומות], ועל אחת כמה וכמה כשזוכה האדם לחשוב מחשבה אחת על כבוד ה', הרי אין בשכל האנושי כח לשער עד היכן הדברים מגיעים, אלא שהאדם קובע בשכלו מהו הצלחה ומהו עלייה ומהו ירידה, וממילא נדמה לו שאינו מצליח, ולכן מתייאש ומתרחק ונופל מאוד.

נפילת האפיקורסים

ובאמת גם האפיקורסים הגדולים שחטאו והחטיאו את הרבים רח"ל, שורש נפילתם הוא גם כן רק מחמת זה שהלכו אחר שכלם וחכמתם האנושית, ומחמת שבשכל האנושי אי אפשר להבין איך השי"ת מקבל נחת רוח מהעולם הזה ע"י כל נקודה של תורה ומצוות, ואיך נעשים מזה תיקונים נוראים ועצומים עד אין סוף ועד אין תכלית, כי כל זה הוא למעלה משכל האנושי, ומחמת שלא רצו להתבטל לאמונה הקדושה בתמימות ופשיטות, רק הלכו אחר שכלם הנבוק, ע"י זה נפלו מאוד מאוד עד שנפלו לשאול תחתית ממש, וחטאו והחטיאו את הרבים, אבל השורש וההתחלה הוא נקודה זו של הליכה אחר השכל

לחידודא

לעיבוד ההתבוננות בספרי רבינו ז"ל

"כל העולם הוא גשור צר מאוד מאוד" מה יעשה מי שנפל מהגשור?

תשובה לחידה הקודמת:

השלם: "וכבר ידוע גדול נפלאות ערבות נעימות קדושת _____ שלו, כי מי שלא ראה זאת, לא ראה טוב מימיו".

הריקוד! חיי מוהר"ן רמ"ה

הזוכה: מנחם מנדל קרויס ב"ב זכה בשובר זיכוי ע"ס 100 ש"ח עבור טיסה לאומן.

ג וישב

והחכמה אנושית, והנטייה מהתמימות והפשיטות, מהאמונה הפשוטה והתמימה שכל נקודה של תורה ומצוות היא חיים נצחיים, ופועלת תיקונים עד אין סוף, גם אין מרגיש האדם כלום, וגם אם נדמה לו שהוא בשאל תחתית, ואדרבא ככל שהוא רחוק יותר, כך עולה על ידו כבוד ה' יותר ויותר.

שכלו וחכמתו

ובזה מובן היטב ההדגשה בלשון רבינו שהולך אחר "שכלו" ו"חכמתו", ולא אחר "השכל והחכמה", כי אכן עיקר הנקודה הוא מה שהולך האדם אחר שכלו וחכמתו שלו, מה שנדמה לו לפי שכלו האנושי והמגושם, בלי ביטול לאמונה בתמימות ופשיטות, כי ההתחלה מוכרח להיות מתוך אמונה פשוטה ותמימה, בכל נקודה של עשייה בתורה ומצוות, ואחר כך יכול האדם לבקש ולחפש את אור הדעת והחכמה "של התורה", שאינה לפי הרגשת האדם ודמיונותיו, אלא מה שמגלים חז"ל והצדיקים שבכל הדורות מה פועל האדם בכל נקודה ונקודה של קדושה, וכשהיסוד וההתחלה היא האמונה בתמימות ופשיטות, אזי השכל והדעת מאירים את האמונה ומחזקים אותה ואין האדם נופל מחמת זה, אדרבא הוא מתחזק יותר ויותר בקיום התורה תמימות ופשיטות.

כבוד עצמו

ובאמת שורש הדבר הוא מה שהאדם מחפש את כבוד עצמו, וממילא אינו רואה הצלחה בדבר שאינו מבין ומרגיש, כי ההצלחה נמדדת אצלו במושגים של כבוד עצמו, מה שנחשב בעיני העולם הצלחה, [וגם כשאינו מחפש כבוד מאחרים ממש, אבל מחפש את ההצלחה דבר שאנשים מחשיבים הצלחה, ורק אז הוא מרגיש הצלחה]. וכל זה הוא הליכה אחר כבוד עצמו, ולכן מרגיש רבינו שזה תלוי במה שאדם מחפש כבוד השי"ת ולא כבוד עצמו.

בירור הנגה

וכפי שמוכן מתוך המשך המאמר, שייך עניין זה בפרטות בעניין בירור הנגה, שהוא בחינת דברי הרשות שהאדם עוסק בהם, כאכילה ומשא ומתן, ושאר ענייני הרשות, ששם אין האדם רואה כלל את מה שפועל, ואם בתורה ומצוות עוד יש מציאות של הצלחה שאדם יכול לראות בעיניים, כגון שמצליח לידע את התורה, או שיש לו טעם בתפילה ובמצוות וכיוצא בזה, אבל בענייני הרשות, הרי האדם עוסק בדברים גשמיים, וכל זמן שלא זכה האדם למדרגת הצדיקים המופלגים שהיו בתכלית הדבקות גם בעסק בדברים הגשמיים, הרי הוא מרגיש את הדברים הגשמיים שעוסק בהם והוא רחוק מדבקות, וממילא קשה מאוד להרגיש שהוא מצליח ופועל בזה, ובה שייך יותר ויותר עניין זה ששכלו וחכמתו של האדם מרחיקים אותו מאוד מאוד, ורק כפי מה שיתחזק האדם לילך בתמימות ופשיטות, ולחפש רק שיהיה שם השי"ת, ולהרבות כבוד ה', ואז יכול האדם לזכות לקדש את דברי הרשות מתוך אמונה פשוטה ותמימה בכל מה שגילו הצדיקים עד כמה פועל האדם בכל מחשבה קדושה בעת האכילה ובעת המשא ומתן ושאר דברי הרשות.

בעת חושך והסתרה

וכמו כן כפי שמתבאר מתוך המשך המאמר, בפרטות שייך עניין זה בעת שהאדם נופל באמת, והוא בתוך חושך והסתרה, שאז הנסיון בזה הוא גדול מאוד מאוד, כי שכלו וחכמתו מבלבלים מאוד ומפתים את האדם להתיימשך לגמרי כי רואה שאין לו שום שיכות לעבודת ה', ובקל יכול ליפול מאוד, ולכן אז צריך האדם להתחזק לילך בתמימות ופשיטות ולחפש רק כבוד ה', ואז יוכל האדם לקבל את דרכי ההתחזקות שמגלים הצדיקים, שע"י הבקשה והחיפוש בעצמו, בזה מבטל את כל יניקת הקליפות, ומגלה הארה נוראה מבחינת מאמר סתום, שכל זה אין האדם מרגיש ורואה בשכלו האנושי, רק בחיפוש בתמימות אחר כבוד ה'.

והכל בקדושה הוא, שכל החיפוש הוא מתוך בהירות שודאי השי"ת כאן ואני רק צריך למצוא אותו ואני מכוון את עצמי לגלות את השי"ת שודאי כאן. חיפוש מתוך בהירות מביא תמיד עשייה בחיות ורוחות, כי ברור לי שאני מחפש את השי"ת, ויש את התורה והצדיקים שגילו לנו איך בכל רגע אפשר להיות רצון ה' ולעשות רצונו לכן תמיד מונח בעשייה בלי בלבול. לעומת זאת החיפוש של הקליפה הוא בלי יעד ברור, והאדם משוטט לקבל חיות, בלי בהירות הידעיה שהחיות היא רק מהשי"ת ע"י קיום התורה והמצוות, לכן משוטט בחוצות, גם כשכבר עושה מצוות ומתפלל הוא שואל אם "יש ה' בקרבנו אם אין", ויש לו מסקנות שאם הוא לא מרגיש את ה' זה אומר שהוא לא נמצא ח"ו. זה חכמת החקירה, חכמה שכולה מלאה בספיקות, ומנסה עם השכל האנושי לבדוק אם יש בכלל אלוהות, ויש להם מסקנות שעוד ה' את הארץ ח"ו, כי לא נתפס להם איך יכול להיות שהקב"ה ש"כ"ג גדול נמצא איתם. רבינו אומר שהחיים לא עוברים אלא כנסיים, חנוכה נכנס לנו בלב, והכל מהולך של מלחמת החשמונאים מול יון. היונים אומרים תסתכלו על העולם מבט של שכל וחקירה שבנויה מהסקת מסקנות מההיציאות והטבע,

לכבוד עלה לתרופה שלום וברכה. בתורה י"ב בה אנו עוסקים רבינו מכנה את הקליפה והיצר הרע בשם סחרחר כי הם מסכבים את הקדושה, נסה לקרב את הדברים אל הלב להידבק בנשמת התורה ולהבין עוד כמה נקודות מרכזיות מאוד במאמר זה, ובהי עבודת השי"ת בכלל. האדם בא כאן לעולם כדי לחפש את הקב"ה ולמצוא אותו בכל רגע ופרט בחייו, לכן טבוע בכל יהודי כח חיפוש עצום של נח ולא שקט לעולם. אך צריך לדעת שכמו שהחיפוש הוא הדבר הכי מקודש, כך גם הוא עלול להיות הדבר הכי מסוכן, וכשהוא לא במקום הנכון אזי הוא ראשית כל הטומאה והרחוק מהשי"ת, והוא מכחיש את הקב"ה וממנו באים כל העבירות. החיפוש בקדושה יושב על בהירות וודאות, היהודי יודע שודאי הקב"ה נמצא כאן ומלא כל הארץ כבודו, והעבודה של היהודי זה ששואל 'איה' מקום כבודו, היינו שבוכה לקב"ה שרוצה להתקרב אליו ומבקש שהקב"ה יתגלה אליו וילמד אותו ממו רצונו, ויזכה לאהבה אותו ולראות שיש לאהיה ויש לאהיה בכל חושי רצונו השי"ת ושלא יחטא ח"ו בשכחת השי"ת הנמצא קרוב אליו תמיד. כך בכל רגע בחיים יהודי צריך לשאול 'איה' היכן יש במקום הזה רצון השי"ת ומה הוא רוצה ממני.

טעם גן עדן

ליקוטי מוהר"ן למעשה | לקר"ת סי' י"ב [ה]

תמימות ופשיטות

וְלִבִּי לְהַשְׁפִּיחַ כָּל־עַל בְּכּוֹד עֲצָמוֹ. רַק אִם יֵשׁ בְּזוֹה כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲשֶׂה, וְאִם לֹא לֹא, וְאִזִּי בְּנֻדְאִי לֹא יִשְׁפֹּל לְעוֹלָם.

[א] במאמר זה נותן רביז"ל סימן ברור לתמימות ופשיטות, והוא שמי שנכנס לתמימות ופשיטות באמת על פי דרכי הצדיק אינו חושב כלל מהצלחתו ומכבוד עצמו, ואינו חי בצער ויסורים למה אין הולך לו כסדר ולמה צריך להתגלגל במקום הזה ומדוע אינו יכול ללמוד כדבעי וכי"ב קושיות וספיקות המצעים אותו, שכיון שאינו משיג על כבוד עצמו, ורוצה רק שיתכבד כבוד שמיים אזי ממילא עושה אותו הדבר בשמחה וחיות בלי לחקור התועלת שיצא לו מזה, אלא העיקר שנתרבה ונתגדל כבוד שמיים על ידו, ויש לו האמונה בתמימות שאכן נתגדל כבוד שמיים על ידו, ובוודאי שנתקרב כעת יותר לה'.

[ב] כשנכנס לתמימות ופשיטות באמת אזי יש לו הכח לעמוד בנסינות כי אינו נכנס לטוען ונטען לחקור בשכלו והרגישו אם כדאי הדבר אם לאו, כי יודע להשליך הכל על האמת שבוודאי שה' כאן ואני טועה אם איני מרגיש זאת, וכבוד שמיים הוא שאתרחק מזה, וכשהולך כך אזי

מובטח לו שלא יכשל לעולם.

[ג] הידידה היא תכלית העלייה, כשיש תמימות, שאזי מחפש אחר כבוד ה', כי מאמין בתמימות שבוודאי שה' נמצא במקום הידידה שלו, ועל כן מתעורר שאי אפשר להשאר בתוך הרע, ומתחזק לעשות כל מה שבכוון, בלי לחשוב מחשבות יתירות מהעבר שלו ואינו חושש מהעתיד, כי העיקר שכעת יתגלה כבוד שמיים ויהיה להשי"ת נחת רוח ממני.

[ד] מובא בתורה כ"ב ש'הידידה לצורך העלייה' רק כשהאדם נכלל בחותם הצדיק, כי אזי יש לו התוקף להתחדש ולבקש משם את ה', כי יש לו התמימות שיעיקר רצונו ה' הוא התשובה שרוצה שאדם יצא מהידידה, ואזי מחפש באמת, משא"כ כשאינו מסלק שכלו והולך לחפש ה' שלא באור הצדיק, אזי החיפוש הוא חיפוש של ספיקות אם נכון הדבר שיש ה' במקום הזה ואם שייך לצאת מירידה זו, והוא הספיקות והרהורים שמהרהר אחר השי"ת - קליפת נוגה שמסבבת ומעקמת ליבו שלא יוכל להרגיש אלקות, וכאילו יש דינים וריחוק.

דף אחד

מאד למושך את העולם אל העשייה שיהיה חק קבוע בכל יום ללמוד כך וכך (שיחות הר"ן שם).

כי כשיש לאדם קביעות הוא יכול להתגבר תמיד להחזיק בתורה הקדושה, וגם אם יש לו קשיים, וקורה שלא לומד יום יומיים, אבל הוא יכול לחזור, יעשה לעצמו סימניה איפה הוא אוהז, וימשיך הלאה והלאה.

אל תסתכל על הירידות, ואל תסתכל על כל הדברים שעוברים עליך, שזה רק יכול לשבור אותך. מצד אחד היצר הרע נדמה כזבוב, שהוא עקשן שבא לאדם פעם ועוד פעם, והאדם צריך ללמוד מהאויבים שלו, כמו שאמר דוד המלך ע"ה "מאויבי תחכמני" (תהלים קיט, צח), דווקא מאותו עכביש שפתחנו בו, מאותם מרעין ביישין, מהם תלמד איך להתחזק ולהתעקש, כשם שהם לא מתייאשים מלבוא להציק לאדם פעם אחר פעם, והיצר הרע אינו מסתפק שכמשיל את האדם פעם אחת, כמו שהוזכר במעשה דלעיל שהעכביש ניסה ללכוד את הזבוב שוב ושוב, בכל פעם הוא בא שוב להכשילו, מהם ילמד האדם איך להתקרב להשי"ת שוב ושוב בלי להרפות.

כי היצר הרע עומד בכל פעם על האדם בכל מיני דרכים שאינו מעלה על דעתו שגם הפעם עומד עליו היצר לתפסו בהם, אותו עכביש טווה את קוריו סביבו והוא אינו יודע כלום, וכך מעמידים משמים בפני האדם כל מיני נסיונות שאינו יודע מה לעשות בהם, לפעמים זה גובל בין אדם למקום ובין אדם לחבירו, בכל מיני ענינים שאדם לא יודע איך להתנהג, מעמידים אותו בניסיון שהוא לא יודע איך להתנהג.

אבל הדף יכול להציל את האדם, מה שאדם לומד, הן דף גמרא, דף שו"ע, דף ספורי מעשיות, זה מה שיעמוד לו לנצח נצחים, זה יכול להצילו לגמרי מרשת היצר.

רבינו מספר בסיפורי מעשיות (מעשה ז מזבוב ועכביש), על המלך שחלם והנה עכביש מנסה ללכוד זבוב, והדף מגן עליו בכל פעם, וכך הוא מנסה שוב ושוב 'עד שנשאר העכביש תחתיו בחלל בין דף לדף, והיתה מרחשת שם, ונשארה מטה מטה עד שלא נשאר ממנה כלום'.

והנה מעשה זה עמוק מני ים, ואין אתנו יודע עד מה הוא מרמז, אבל מכל מקום כתב מוהר"ת שעלינו לחפש במעשיותיו הקדושות, להוציא מהם רמזים לעבודת ה' כפי יכלתנו.

והנה מובא כי השטן הוא היצר הרע הוא מוכנה עכביש, והוא מנסה לצוד את נפשות ישראל החלשות כזבוב, וכמעט שהוא יכול להם אבל אמרו חז"ל 'בני בראתי יצר הרע ובראתי לו תורה תבלין, ואם אתם עוסקים בתורה אין אתם נמסרים בידו' (קידושין ל:).

ועל כן מעורר אותנו רביז"ל מאד על השיעורים קבועים, שיהא לכל אדם קביעות ללמוד כל יום כן וכך (כמובא בשיחות הר"ן שיחה יט ועוד).

כי קביעות הלימוד בבחי' דף, הוא מגן על האדם, ואפילו אדם שהוא בבחי' רשע, ויוד נפל למקום שירד, אותו הדף יכול להציל אותו, אותה קביעות שלו בלימוד התורה, יכולה להציל אותו לגמרי, כידוע שה'דף' הוא מרמז על פ"ד תעניות, כמו שיש פד"יון נפש, כך הדף של תורה מציל כל אדם ופודה אותו.

על כן על האדם לקבוע בעצמו לשבת ללמוד כמה דפים בגמרא, כמה דפים בהלכה, כמה דפים בלקוטי מוהר"ן ובזוהר הק' איש כפי יכלתו, כמו שאמר רבינו 'נכספתי

עומק הפרשה

סבלנות! הישועה בדרך

כעת את דרך המחשבה והעבודה שעליו לעסוק בה הוא מתיימש מיד, וכן בצרה ודוחק גשמי אם אינו רואה מיד לנגד עיניו את ישועתו מיד מתעוררת בלבו מחשבה, 'מה זאת עשה ה' לי'.

כי כח היצר נמשך דווקא מזמן ההמתנה, שבה בונה השי"ת את ישועת האדם ואז הוא מתעורר לבלבלו בתרעומות קלות או כבדות, והאדם יכול ליפול מהם מאד.

וכך הוא בהתגברות התאוות, אם נתבונן בניסיונות היצר נראה שכל כוחם הוא דווקא מהתארכות הזמן, כי הלא באמת כל עונג ומשיכה שיש לאדם מובטח לו שיקבלם בעתו, וכמו שאמרו חז"ל (מנחות מד), אבל כשאינו יודע שכעת השי"ת בונה את ישועתו נופל לקחת תאוות אלו שלא בקדושה.

למשל, אם עומד לפני מאכל ערב לחיך, יתחזק ויעורר בנפשו שאם אך ימתין איזה זמן יכול לאכול אותו בקדושה, בשבת קודש וכדו', או על כל פנים במחשבה אחת של קדושה ודעת יכול לתקנו ולעשות באכילתו נחת רוח להשי"ת, ודווקא על ידי זה ימשיך את ישועתו וקדושתו.

(ע"פ לקו"ה גזילה ח, ח בדברי נועם שם).

וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל לְמָה הִרְעַתֶּם לִי לְהַגִּיד לְאִישׁ הָעוֹד לְפָנַי אָח

אמר הקדוש ברוך הוא אני עוסק להמליך את בנו במצרים והוא אומר למה הרעותם לי, היא דהוא אמר (ישעיה מ, כז) 'למה תאמר יעקב ותדבר ישראל נסתרה דרכי מה' ומאלהי משפטי יעבור' (בר"ד צא, ז). כלומר, טענה טען השי"ת על יעקב, אמנם יוסף נעלם ממנו שנים ארוכות כל כך, אבל באותו זמן ארך אני בונה את ישועת ישראל,

טענה זו הייתה לדורות (כמובא בשהש"ד א, א, ג), ואף יעקב שב עליה בתשובה כמובא במדרש (בר"ד צד, ג) 'רב כחו של יוסף בני שכמה צרות הגיעוהו ועדיין הוא עומד בצדקו הרבה ממני שחטאתי שאמרת (ישעיה מ) 'נסתרה דרכי מה', ובטוח אני שיש לי במה רב טובך'.

את עומק הענין מבאר מוהר"ת בדרך עבודה, כי בכל צרה וצוקה מכין לו השי"ת ישועה, ואם היה האדם רואה את התמונה כמות שהיא היה רגוע ושליו, אבל עיקר התגברות היצר היא על ידי העיכוב וההמתנה, הן בענין ההבנה והשכל, שהאדם רוצה להבין איזה ענין או תשובה לשאלה העולה במוחו, ואם אינו יודע

רחמנות

רבי נתן ז"ל לפני הסתלקותו חזר ואמר כמה פעמים את התיבות 'חנוך המרבה לסלוח', עד שהסתלק מתוך תיבות אלו. כי זה היה עניינו הקדוש בעולם לגלות את הרחמנות העצומה של השי"ת. [חנוך המרבה לסלוח' עולה במספר 'נתן'].

עיקר כוחו של מנהיג הוא לעורר רחמנות על צאן מרעיתו, אבל עיקר הרחמנות הוא רחמנות אמיתי, ורחמנות אמיתי הוא רחמנות על הנשמה, רחמנות המעורר אותו אל התכלית שלו. ובזה היה ר' נתן חידוש עצום ונפלא, בענין הלב המלא רחמים שהיה לו לעם ישראל, ומתוך הרחמנות הזו היה מוסר נפשו להחזיר בתשובה את עם ישראל, לגלות להם את טוב ורחמנות ה'. ואף שהיה מתמיד עצום שהעיד על עצמו שיכול למסור דין וחשבון על כל רגע בחייו. בכל זאת הפקיד את חייו למען עם ישראל, לדבר עם עוד יהודי, לעוררו ולחזקו, להדריכו עד שידע ממצייאות ה', ויכניסו לעבודת ה'. ועיקר חידושו היה, שכיון שהיה מלא רחמים אמיתיים על הנשמה, היה בכוחו לעורר רחמנות באותו אדם שהתעסק עמו, שהוא בעצמו ירחם על עצמו. כי לא די בזה שיש רחמנות על האדם להשתדל ברפואתו, אלא יש לעורר את האדם שיתחיל לרחם על עצמו, ולעסוק בחיפוש אחר רפואת נפשו.

מנוע הפעולה של כל מנהיג, כל אבא ואמא, וכל מחנך שמחזיק תלמידים תחתיו, צריך להיות 'רחמנות!' רחמנות! ושוב רחמנות! לרחם על נשמת הנער שלפניו. לא לכעוס על התנהגות לא טובה, אלא להיות בצער וכאב של רחמנות.

בעולם מתורגם המושג 'רחמנות' כמושג של 'וויתור', ועל כן בחינוך השתרבב המושג שאסור לרחם. אבל באמת 'אסור לרחם' הוא לשון מושאל, כי זה שאינו מוותר כשאסור לוותר, הוא הרחמן האמיתי, ואדרבא אם יוותר וילך עם הרחמנות הטבעית שלו, בזה בעצמו הוא מתאכזר על נשמת הנער.

ולכן לא באנו במאמר זה להתייחס כלל בכללי חינוך בפועל, האם לחנך בחוזק ובתקיפות, והאם לוותר או שלא לוותר, לזאת צריך לייחד מדור נפרד. כאן באנו לעורר על חשיבות ההתעוררות לעצם המושג 'רחמנות'.

לא להסתכל כלל על כבוד עצמו בחינוך, וגם לא על הצלחת הילד, אלא 'רחמנות' על הילד. איך אפשר לעזור לו שיהיה יותר טוב, איך אפשר שידע את גודל חשיבותו שהוא בן מלך.

יש לו לכל מחנך להשתדל בזה לזכך את כל האופן בו ניגש אל החינוך, גישה של 'רחמנות' על נשמות ישראל, להביאם אל מקומם, לגלות לכל אחד מהם את הייחודיות שיש בו.

לצעירים יש חוש ריח, להריח אם אנו ניגשים אליהם מתוך רחמנות, או מתוך כוונות אחרות, וכאשר הם מזהים רחמנות מהצד שלנו, הם מתעוררים גם בעצמם לרחם על נשמתם, ונכנסים לעבודת ה' כראוי.

מתחדשים

◆ יפוצו מעינתך חוצה: ביום שישי הקרוב, ימלאו קע"ט שנה להסתלקות מוהר"ת זיע"א. לרגל ההילולא, מכון 'תורת הנצח' מפתיעים עם מהורהרה חדשה לספרי 'ליקוטי הלכות': מהורות כיס עם כריכה רכה, צורת הדף. מחיר מסובסד לרגל ההילולא. ניתן לפנות למכון עבור: תרומות, מוקדי מכירה, וקבלת הטקסטים לצרכי הפצה בלבד, הרה"ח ר' נתן נפתלי בורשטיין: 0504128290.

◆ בשורה טובה תדעו: בימים אלו עורך הרה"ח ר' אשר זעליג מרגליות שליט"א מסע חיזוק ברחבי ארה"ב. ניתן להתחבר לשיעורים (אידיש) בקו חיים טובים: 025090567. מארה"ב: 51875204007.

◆ לא בא בפנשים הזה: מכון 'פאר הליקוטים' מודיע כי בס"ד יצא לאור עולם כרך שיישי בסדרה המבוקשת, המקיפה את תורות ל"ה עד מ"ו בליקוטי מוהר"ן קמא. בחיבור נפלא זה מודפסים סביב התורה מקורות והארות הן מהז"ל והן מספרי רבינו ז"ל ומפרישי הליקוטי מוהר"ן, באופן המסייע מאוד ללכת עם התורה ולהעמיק בה. חיבור מיוחד זה כבר התקבל בהתלהבות בקרב העוסקים בתורות רבינו ז"ל, ומעוטר בהסכמות נלהבות. להשיג בכל נקודות ההפצה במרכזי חסידי ברסלב. הפצה ראשית: 0504132379. או דרך נ"פ.

◆ הודעת מערכת: בתקופה האחרונה הוכנס בלוח הלימודים סדר 'ליקוטי תפילות'. סדר זה הינו כפי המובא בלוחות מקבילים - בסדר העמודים במהדורת 'תורת הנצח'.

י"ל ע"י מכון עלה לתרופה
בבל עניין או להצטרפות למנויים בדוא"ל
A028080148@GMAIL.COM
מקס או הודעה קולית: 02-8080148
במקרים מיוחדים:
054-8591148 | 053-3175211
המערטת נטגרת מידי יום ראשון בשעה 19:00

החיזוק השבועי

וקל שדי יתן לכם החיים ושלח את אחיכם אחר וכו' שמרנו על קץ האפאה הזאת שעלינו נאמר מה שנתחנן יעקב אבינו עלינו: האומר לעולמו די יאמר לצרותינו די. וזה בכלל ובפרט, בכלליות ישראל שיאמר די לצרותינו, כי כבר משך עלינו השעבוד וארץ עלינו הגלות מאד מאד וכו' די כל סוף יאמר די לצרותינו וימחר לנאלנו נאלת עולם כמו שפרטנו (איכה ד) כלא יוסיף להגלותו וכו', וכן בפרטיות אצל כל אחד, ובפרט אותן שהתחילו קצת וכו' הענה אותם הצדיק האמת ממקום שהענה אותם כאשר יודע כל אחד בנפשו ואף על פי כן עובר עליהם בכל פעם ובכל יום וכו' מה שעובר עליהם, וצריכים לבטח בבהם של זקנים דקדושה הנ"ל שעוסקים לחזק את הרצון וממשיכים עלינו בחינת דוד משיח שיאמר די לצרות הנפש וכו' של כל אחד בפרטיות. ליקוטי הלכות, ברכות השחר, ה, סב

יהלום
פי עקר ההיות והשארית
והקיום של כל ישראל וכל
העולמות התלויים בהם,
הכל על ידי הצדיק האמת
בהינתן יוסף:
ליקוטי הלכות, בבוד רבי ות"ח, כב

חז"ל ועניני המועדים.
רבי נתן ז"ל בהקדמתו לספרו הק' ליקוטי הלכות, מתחנן ומבקש מאוד מהלומד, שיישים היטב את ליבו להבין את דבריו, ללמוד לאט לאט, קטע אחר קטע, ולנסות להבין מתחילה קטע אחד, ואז לעבור לקטע הבא, ולנסות לקשרו לקטע הראשון, וכן על זה הדרך, בדיוק כשם שלומדים דרושים בספרי דרוש. ומאריך שם ואומר שענין זה הוא חובה על מוריהם ורביהם של בני הנעורים ללמד, ללמוד לאט לאט קטע אחר קטע בלי בהלה לסיים.
ואכן אם יש דבר שאינו מבין כראוי, או מושגים לא ידועים, יש להשתדל לשאול את מי שידוע, ואם לא יודע שימשיך להלן, ולא יתעכב מחמתו, אך באופן כללי, יש לנסות להבין.
והדבר בדוק ומנוסה, וכל מי שרוצה להרגיש שינוי בחייו יכול לבדוק זאת ולראות בחוש, שאם יקח הלכה אחת עם חברותא, וילמוד לאט לאט, וכשיסיים ההלכה יחזור שוב על ההלכה, עד שידע מה נאמר בו, יראה תיכף ומיד שינוי במוחו ודעתו.

הלכה פסוקה מאת הרה"ג ר' שמעון אנשין שליט"א / מוצ' בעיר בית שמש יצ"ו

עשרה בטבת שחל בערב שבת

יעשה כך, וראשון ראשון עדיף:
(א) אין צריך לשתות את כל הכוס או רובו, ודי אם שותים רק 'כמלוא לוגמיו'.
(ב) ומי שאינו יכול לשתות אפילו שיעור זה - יטעם רק קצת מן היין, ואת השאר ישתה אדם אחר שיצא ממנו קידוש, ולכתחילה ישתה את שאר היין רק אדם אחד, ובדיעבד אפשר לחלק את היין של קידוש גם לשנים שיצאו ממנו הקידוש.
(ג) ומי שגם זה אינו יכול, אפשר לעשות קידוש על 'החלות', ויעשה כך: יטול 'נטילת ידים' כרגיל לסעודה, הוא ושאר המסובים, יכסה את שני החלות במפה כרגיל, ויניח ידיו עליהם ויאמר 'ויכולו', ולאחר שאמר ויכולו, יגלה את החלות ויניח ידיו עליהם ויאמר 'ברכת המוציא', וכשיגיע לאמירת 'השם' יגביהם, ואחר גמר ברכת המוציא יכסה שוב את החלות, אבל לא יפרוס אותם! ואחר כך יאמר ברכת הקידוש. ואחר גמר הקידוש, יפרוס החלות ויאכלם כדרכו.
ז. מי שרוצה לשתות 'קפה' או שאר משקים, מותר לשתותו אחרי הקידוש ולפני נטילת ידים לסעודה, ואין זה נחשב 'הפסק', אך בתנאי שלא יאריך בה. ולענין הברכה על השתיה, הדין כן:
(א) מי ששתה 'רביעית יין' [בגון המקדש בעצמו], והיה בדעתו לפני קידוש שישתה קפה או שאר משקים אחרי הקידוש, אין לברך עליהם.